

Over leven in het wild

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Martine van Zijl Langhout

Over leven in het wild

Wat de wilde dieren mij leerden

Ambo|Anthos
Amsterdam

Om privacyredenen en omwille van de
verhaallijn zijn enkele namen aangepast.

ISBN 978 90 263 5252 2

© 2020 Martine van Zijll Langhout
Omslagontwerp Bart van den Tooren
Omslagillustratie © Brent Stirton
Foto auteur © Ruud Pos

Verspreiding voor België:
Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

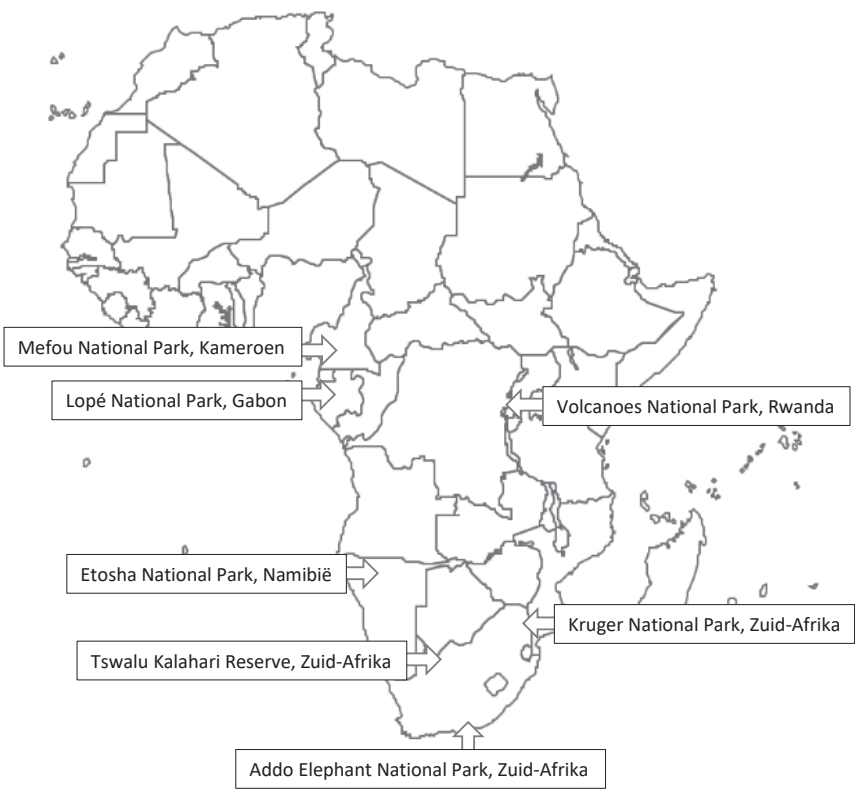
Dit boek draag ik op aan alle grote, kleine, gevaarlijke, onschuldige, gevleugelde, zwemmende, kruipende, springende en wandelende wilde dieren op deze planeet.

Dat ze nog lang mogen overleven, zoals ze dat al vele miljoenen jaren ongestoord hebben kunnen doen.

En aan alle rangers, antistroperijeenheden, wildparkmanagers, detectives, helikopterpiloten, juristen, dierenartsen en andere strijders die in de frontlinie hun leven riskeren om wilde dieren en hun leefgebieden te beschermen.

Dagelijks staan vele mannen en vrouwen met hart en ziel klaar voor neushoorns, gorilla's, olifanten en vele andere wilde dieren. Vaak voor een laag en onzeker loon. Hoewel velen al het leven gaven in de strijd tegen onrecht, hebzucht en onverschilligheid gaan ze onvermoeibaar door met hun zware en riskante werk.

Zij zijn de grootste helden en heldinnen van de wereld.

Mefou National Park, Kameroen

Lopé National Park, Gabon

Etosha National Park, Namibië

Tswalu Kalahari Reserve, Zuid-Afrika

Addo Elephant National Park, Zuid-Afrika

Volcanoes National Park, Rwanda

Kruger National Park, Zuid-Afrika

Inhoud

- 1 Rennen! 9
  - 2 Hoe het begon 19
  - 3 In het donkere regenwoud 35
  - 4 Een boze gorilla 49
  - 5 Wie wordt de manager? 67
  - 6 Tong, bloed en organen 83
  - 7 Kleuterjuf voor chimpansees 98
  - 8 Wandelen met neushoorns 112
  - 9 Buffelen vanuit een helikopter 127
  - 10 Another day in the office 139
  - 11 Wilde olifanten in nood 153
  - 12 Gluren bij de burens 165
  - 13 Tussen de leeuwen 177
  - 14 Niet zwart of wit 191
  - 15 De tijger is los 199
  - 16 Valentino 211
  - 17 Een levensgevaarlijke vlucht 229
  - 18 In een spagaat 240
  - 19 Een verrassende wending 249
- Dankwoord 253

Rennen!

Een enorme Afrikaanse buffel stormt op me af. Door mijn vizier zie ik hem in volle galop. Het gedender van zijn hoeven doet de grond trillen. Zand stuift op. Zijn snuivende neusgaten en enorme hoorns zijn naar voren gericht. Gebeurt dit echt? Ik sta stil, kijk recht voor me en laat mijn verdovingsgeweer zakken. Droom ik? Ik knipper met mijn ogen. Nee, het is echt zo. Eerst een plan maken, niet meteen rennen, schiet door mijn hoofd zoals ik leerde in het Gabonese regenwoud. Ook in de Zuid-Afrikaanse bush waar ik nu al ruim vier jaar woon en werk is eerst nadenken en een plan maken van levensbelang. Mijn hersenen draaien op volle toeren en analyseren de situatie: een buffelstier die op me af stormt – een groot open veld – geen stevige bomen in de buurt – de buffelverblijven dichtbij – geen andere opties. Conclusie: rennen! In een reflex draai ik om en begin te rennen, zo hard als ik kan. Mijn legergroene verdovingsgeweer in mijn rechterhand zwaait langs mijn lichaam. Denken doe ik nu niet meer, ik ren alleen maar. Opeens klinkt hysterisch geschreeuw vanuit de richting die ik op ga: 'Go, go!' In mijn ooghoek zie ik mijn hele team achter een hoog hek. Ze schreeuwen hun longen uit hun lijf, springen en maken overdreven zwaaibewegingen. In mijn eentje ben ik aan de verkeerde kant van dit hek, op dit uitgestrekte veld.

Een paar seconden geleden keken de buffel en ik elkaar aan, op

zo'n 40 meter afstand. De buffel was met zijn neus in de lucht op zoek naar een geur van mij. Ik stond met mijn verdovingsgeweer op hem gericht. Allebei stokstijf. Stil. Zonder de minste beweging, starend naar elkaar. Beiden schijnbaar met zeeën van tijd. Zolang alleen de brede kop en hoorns van de buffel door mijn vizier zichtbaar waren, was het onmogelijk om een verdovingspijl in zijn bil te schieten. Daarom wachtte ik, totdat het dier zich zou omdraaien en wegrekken.

De verdovingspijl bij de eerste kans direct inschieten is cruciaal in dit werk. Net als een voetballer voor het doel. Meestal krijg ik maar één kans. Een wild dier leert van elke ervaring en elk potentieel gevaar moet koste wat kost voorkomen worden. Vaak zie je een individu na dat ene moment weken niet meer. Geduld is een andere belangrijke eigenschap. Liever geen schot dan een slecht schot. In het ergste geval kan een slecht schot de dood van dat dier betekenen. Zolang ik niet schiet, is het dier veilig. Dat is het allerbelangrijkste. Daarom wachtte ik totdat de buffel zich omdraaide. Ik had alle tijd. Dacht ik.

Samen met vijf andere Afrikaanse buffels rende de stier een kwartier eerder door het hek van hun verblijf naar een groot open veld van een paar hectares bushveld, met lang droog gras en her en der een acaciastruik. Deze buffels zijn verkocht aan een wildpark aan de andere kant van het land. Van de Zuid-Afrikaanse autoriteiten moeten wilde runderen voor elk transport verdoofd en op de belangrijkste besmettelijke runderziekten getest worden. Maar voordat ik ze kon verdoven, renden ze dwars door de afrastering met stroomdraad. Het schrikdraad schrikt buffels niet meer af als ze er keihard doorheen rennen. De leider van de kudde ging eerst en de rest van de kudde volgde automatisch. Voor groepsdieren is het bij de kudde blijven van levensbelang.

Nu rennen de levensgevaarlijke runderen vrij rond op dit open terrein. We moeten ze zo snel mogelijk vangen, testen en terug-

brengen naar hun verblijf. In de afgelopen jaren heb ik al veel Afrikaanse buffels verdoofd en ik ken deze indrukwekkende, intelligente dieren aardig goed. Superieure leiders grijpen vaak de kans om hun positie te versterken door verdoofde soortgenoten aan te vallen. Soms speelt er rancune van eerdere conflicten. Bij een eerdere vangactie van een kudde Afrikaanse buffels nam de aanvoerder van de groep een verdoofde soortgenoot opeens op zijn massieve hoorns. Mijn poging om het verdoofde dier van deze agressieve buffel af te schermen eindigde met een 800 kilo wegend rund op mijn motorkap. Gelukkig lukte het om hem weg te jagen en waren beide buffels helemaal in orde, maar het was een bijzonder leermoment over de kracht, intelligentie en het opportunisme van wilde dieren. Aan de garage was het lastiger uit te leggen wat er precies gebeurd was.

Om soortgelijke conflictsituaties te voorkomen wilde ik nu de dominante stier als eerste verdoven en uit de groep halen. Op zo'n grote afstand vormde ik geen bedreiging, maar de actie pakte anders uit dan gepland. Dit enorme dier zette opeens de aanval in! Ik ren, zo hard als ik kan. De adrenaline pompt door mijn lijf. Mijn teamgenoten hoor ik nog steeds schreeuwen vanachter het hek. Waarom zijn ze potverdomme niet stil, denk ik, al sprintend. Die herrie maakt mij nerveus en de buffel waarschijnlijk ook. Stilte of sussende woorden werken het best bij opgefokte wilde dieren. Net als wij worden ze nerveus van lawaai. Veel tijd heb ik niet om erover na te denken. Keihard sprint ik rechtdoor richting het hoge hek waarachter mijn team staat. Daarna ren ik de hoek om, naar de verblijven omringd door houten palen. Ik kan nergens anders heen. In de bocht kijk ik snel over mijn schouder of de buffel me nog steeds volgt. Hij komt dichterbij, in volle vaart en met zijn hoorns nog altijd naar beneden gericht. Zijn gespannen nek, uitpuilende ogen en focus op mij verraden zijn humeur.

Afrikaanse buffels zijn niet voor niets een van de dodelijkste

diersoorten van Afrika. Ze worden geprikkeld door alles wat voor of op hun hoorns terecht komt en ze gaan door met een aanval tot dat dit voorwerp niet meer beweegt. De basis van hun hoorns is keihard en hun nek ijzersterk. De enige mogelijkheid om een aanval te overleven is als je het geluk hebt om zo hoog door de lucht gegoooid te worden dat je aan de andere kant van een hek belandt. Er zijn een paar mensen die op die manier een aanval kunnen naver tellen. Zelfs leeuwen zijn soms ten dode opgeschreven.

Ik ren. Zo hard mogelijk. Er is geen tijd voor angst. Na zo'n 15 meter schiet ik een drie meter breed gangpad tussen de buffelverblijven in, met aan beide kanten een dichte houten afrastering. Dit is de enige optie, want rechtdoor staat een hoog hek waar ik nooit snel genoeg overheen kom. Ik kijk weer over mijn schouder en hoop dat de buffel van richting veranderd is. Hij stormt nog steeds op mij af. Hij weet dat ik een geweer op hem heb gericht. Aan deze gang liggen zes grote verblijven, aan elke kant drie. Aan het eind staat een hek: deze gang loopt dood. Vijf verblijven zijn dicht. Daarin lopen buffels rond. Alleen het eerste verblijf links is leeg. Het hek staat open. Zonder na te denken ren ik naar binnen, maar besef onmiddellijk dat ik nergens meer heen kan. Dan denk ik snel: het hek, het hek. Ik rem, draai richting het hekwerk rechts van de ingang en maak een sliding. Met mijn dartgeweer in mijn rechterhand val ik in het zand. In dezelfde beweging geef ik het grote draaihek met mijn andere hand een harde zet. Godzijdank hangt dit zware stuk ijzerwerk boven de grond en beweegt het zonder veel krachtsinspanning mee. Het hek valt dicht. Snel sta ik op en duw de schuif op de sluiting. De opgefokte buffel rent op hetzelfde moment langs het hek. Ik ruik zijn zweet, en het mijne. Mijn kleren zitten vol zand en plakken aan mijn huid. Mijn geweer zit vol stof. Ik ben ongedeerd. Net op tijd. Surrealistisch. Gebeurde dit net echt? Ik schud mijn kleren uit en adem. *Oh my God*, dat was *close*. Ik sta te trillen op mijn benen, maar ik leef.

'Clap 'm, schiet 'm.' Een rustige stem klinkt in de verte. Het is

een teamgenoot die veilig vanachter de afrastering naar me roept. ‘Hij is in de gang. Je kan hem nu inschieten,’ zegt hij droog. De buffel rent opgejaagd heen en weer in de lange gang tussen de verblijven. Iemand heeft de omheining richting het grote open veld dichtgedaan, zodat de buffel ingesloten zit. Hier is hij duidelijk niet blij mee. Hij wil terug naar zijn kudde en rent opgewonden heen en weer. Ik adem een paar keer diep, veeg het zweet van mijn gezicht en strijk een losse blonde krul achter mijn oor. Meteen ben ik weer geconcentreerd, een andere optie heb ik niet. Ik kijk waar en hoe de buffel rent. De verdovingspijl die ik voor deze buffel maakte zit nog in mijn geweer. Dat komt goed uit.

Omdat de buffel hard heen en weer rent is het lastig om een goed schot te krijgen. Ik klim op de omheining van houten palen van het verblijf waarin ik gevangen zit. Op het moment dat de buffel van me af rent, kijk ik door mijn vizier en haal de trekker over. Het roze pluimpje van de pijl landt in zijn bilspieren. Het gespierde dier stormt nog een paar minuten heen en weer. Dan vertraagt hij. Na ongeveer zes minuten ligt hij in een diepe slaap op zijn buik in de gang. Zijn enorme kop ligt plat op de grond. Langzaam benader ik hem en doe een blinddoek voor zijn ogen, met een knoop achter zijn oren. In het donker zal hij beter verdoofd blijven en zo worden zijn ogen beschermd tegen de felle zon. Even schud ik zijn gigantische hoorns heen en weer. De slappe spierspanning in zijn nek en de afwezigheid van een reactie op prikkels bevestigen een diepe verdoving. De buffel ademt diep en snurkt zelfs een beetje. De lege pijl, die gevuld was met een voor mensen levensgevaarlijk anesthesiemiddel, stop ik terug in mijn veiligheidskoffer. Snel neem ik bloed af en injecteer de tuberculose-test in zijn brede nek. De lus van een lang touw sla ik om zijn hoorns met de knoop in het midden van de hoornbasis. Drie rangers zijn inmiddels vanachter het hekwerk naar me toe gekomen. Ieder van hen houdt het uiteinde van het touw en beide kanten van de hoorns van de buffel vast. Daarna injecteer ik een lichtwerkend tegenmiddel van het gebruikte verdo-

vingsmiddel in een bloedvat in het oor van de slapende spierbun-
del. Na enkele minuten klappert de buffel met zijn oren. Een teken
dat hij nu lichter verdoofd is. Wankelend staat hij vervolgens op en
loopt geblinddoekt in de richting waarin hij getrokken wordt. Te-
gelijkertijd is hij nog steeds licht verdoofd, zodat we enigszins vei-
lig met hem rond kunnen lopen. Ik houd zijn staart vast als rem.
We begeleiden de wandelende buffel terug naar zijn verblijf. Dat
we op deze redelijk ontspannen manier controle kunnen hebben
over zo'n immens krachtig wild dier verwondert me elke keer weer.

Traditiegetrouw werden 800 tot 900 kilo wegende buffels altijd
met pure mankracht op een stretcher getild, ook in hoge trucks.
Als een paar volwassen Afrikaanse buffels op het programma
stonden was dit voor het team al erg zwaar werk. Toen we op een
ochtend twaalf zware volwassen buffelstieren in een truck moes-
ten laden leek dit 'verdoofde lopen', zoals we vaak doen met neus-
hoorns, de enige optie. Het werd een spannende ochtend, omdat we
de methode moesten aanpassen aan deze totaal andere diersoort.
Afrikaanse buffels reageren anders op de verdoving en ze zijn erg
wendbaar en agressief. De eerste pogingen waren niet zonder ge-
vaar. Inmiddels heb ik, samen met mijn team, regelmatig kunnen
oefenen en ontdekt hoe handig deze methode is. Zo wandelden we
onder andere een ontsnapte Afrikaanse buffelstier vlak naast een
spoorlijn, tussen de vele bomen door, een trailer in. Onze truck met
een hijskraan om dit zware dier op te tillen had dit dichtbeboste
gebied nooit kunnen bereiken. Tot onze grote schrik kwam er een
minuut later opeens een trein langs, terwijl de spoorlijn nog maar
zelden werd gebruikt.

Op het moment dat we de nog steeds verdoofde buffel in het ver-
blijf stil laten staan en met de blinddoek over zijn ogen met rust
laten, gaat hij meteen liggen. Dit komt goed uit, aangezien er geen
andere ruimtes beschikbaar zijn. De volgende buffels kan ik nu op
dezelfde manier een voor een verdoven en dit verblijf in wandelen.

Als de zes buffels netjes naast elkaar liggen te slapen, geef ik ze allemaal tegelijk het volledige tegenmiddel. Dan haal ik alle blinddoeken weg. Een paar minuten later rennen de zes buffels klaarwakker door hun vertrouwde verblijf. Anderhalf uur na de uitbraak ziet alles eruit alsof er niets gebeurd is.

's Avonds realiseer ik me pas hoeveel geluk ik heb gehad en hoe ontzettend stom ik ben geweest om zo'n levensgevaarlijke buffel te voet te benaderen. We hadden direct het hek moeten openbreken, zodat we er met een auto doorheen konden. Er is altijd een risico dat een wild dier opeens aanvalt, soms zonder duidelijke reden. Elk dier heeft een uniek karakter en blijft onvoorspelbaar. En net als de mens heeft een wild dier ook zijn persoonlijke ruimte en zijn eigen grenzen. In de ogen van de buffel kwam ik te dichtbij en ook nog met een wapen op hem gericht. Logisch dat hij in de aanval ging. Maar ik was, zoals vaker, te gefocust op het oplossen van een probleem. Ik had zwaargewond of dood kunnen zijn.

Tot mijn grote verbazing lukte het om helder te blijven denken en daarom kon ik mezelf in veiligheid brengen. Voor 'bevrozen', van angst niets meer te kunnen waarnemen of doen, ben ik altijd bang geweest. Maar zolang je kalm blijft, zijn je overlevingskansen een stuk groter. Angst is meestal irreëel. Ook nu bleek dat er in een écht gevaarlijke situatie alleen maar ruimte is voor actie. Nog wekenlang kreeg ik van collega's lachend te horen: 'Martine, *she can run!*' Hier lost men veel op met grappen en dat is goud waard. Vrolijk lach ik mee. Toch vind ik het vreemd dat niemand me ooit vraagt hoe deze aanval voor me was. Deze gebeurtenis was een kleinigheidje. '*Africa is not for sissies*', zeggen ze hier vaak. Dat is waar. Fysiek natuurlijk, maar vooral ook mentaal.

De buffelaanval doet me denken aan mijn angstdromen van vier jaar eerder. Omringd door vrienden en familie geniet ik van het prettige en gezellige leven in ons kikkerlandje. Ik sta op het punt

om te beginnen als *wildlife*-dierenarts in Zuid-Afrika. In deze nieuwe baan zullen alle Afrikaanse wilde diersoorten mijn patiënten zijn, waaronder Afrikaanse buffels, neushoorns, antilopen, olifanten en leeuwen. Fantastische maar ook extreem gevaarlijke dieren.

Dagelijks zal ik tientallen verdovingspijlen maken met de gevaarlijkste verdovingsmiddelen ter wereld. Deze opiaten zijn duizenden keren sterker dan morfine en wij primaten zijn hier extreem gevoelig voor. Een klein druppeltje ervan in je ogen, mond of een wondje is al dodelijk. Ik zal pijlen uit helikopters schieten, neushoorns te voet besluipen, olifanten behandelen en 's nachts leeuwen vangen. Gelukkig heb ik al vaak *wildlife*-dierenartsen geassisteerd bij hun werk. Maar dit is de eerste keer dat ik zelfstandig aan de slag ga. Alleen en op mezelf aangewezen zal ik in het veld voor elke uitdagende situatie een oplossing moeten vinden. Mijn patiënten zullen compleet wild zijn en meer aangepast aan de bush dan ik, inclusief hun zintuigen en snelheid. Ook weet ik heel goed dat het dagelijks leven in Zuid-Afrika niet zonder gevaar is. Eigenlijk ben ik doodsbang om de stap te maken en in mijn eentje in dit diepe te springen. In de weken voor vertrek keert dezelfde droom meerdere keren terug. In deze nachtmerrie ren ik de benen uit mijn lijf voor een aanvallende Afrikaanse buffel. Op het moment dat zijn massieve hoorns me raken schrik ik bezweet en met een bonkend hart wakker. Ik begin me af te vragen of de nachtmerries niet een voor- teken zijn. Zou er iets misgaan? Waarom wil ik dit ook alweer? Ik kan ook gewoon in Nederland blijven. Hier in Amsterdam heb ik het ook goed naar mijn zin. Zal ik de baan afzeggen?

Door eerdere ervaringen weet ik gelukkig dat zulke twijfels normaal zijn bij elke spannende stap en ik probeer op het positieve te focussen. Al mijn hele leven werk ik naar deze ultieme baan als *wildlife*-dierenarts toe. Eindeloos veel brieven heb ik geschreven om stages met wilde dieren te regelen en ervaring op te doen. In vele avonturen heb ik me gestort. Alle bijbanen heb ik aangepakt om geld te verdienen om elk jaar naar een wildpark of opvangcen-

trum voor wilde dieren te kunnen reizen voor een stage of werk. Het voelde alsof het geen keuze was. De passie was gewoonweg te groot. Nadat ik als derdejaarsstudent diergeneeskunde hielp met het verdoven van wilde neushoorns, Afrikaanse buffels en olifanten, wilde ik nooit meer douchen, zo heerlijk vond ik de geur van wilde dieren om me heen.

Voor mij is een dier wild als het compleet onafhankelijk is en voor zichzelf kan zorgen. Zowel mentaal als fysiek. Wij mensen leefden oorspronkelijk ook in het wild. Daarom zijn wilde dieren, die onafhankelijk overleven en hun eigen keuzes maken, ongelooflijk inspirerend voor ons. Helaas zijn veel populaties wilde dieren door de destructie van hun natuurlijke habitat, milieuvervuiling, wegen, stroperij en de handel in wilde dieren zo ernstig achteruitgegaan dat het vandaag de dag nodig is om als mens in te grijpen om bedreigde wilde diersoorten en hun leefomgeving te beschermen. Deze afhankelijkheid is echter puur en alleen het gevolg van ons handelen. De meeste soorten zijn al miljoenen jaren langer op deze planeet dan wij mensen en ze weten heel goed hoe ze moeten overleven. Voldoende ruimte en een natuurlijke, veilige habitat met soortgenoten is het enige wat wilde dieren nodig hebben. De rest regelen ze helemaal zelf. De wildernis leert ons veel over onszelf en herinnert ons aan onze ware aard. Vooral dat we fragiele wezens zijn en slechts een heel klein schakeltje in een groot ecosysteem, verbonden met al het leven op aarde. Wilde dieren zijn mijn grootste passie en inspiratiebron. Zonder voorkeur. Spinnen zijn net zo bijzonder en inspirerend als olifanten. Alle levende wezens, wijzelf inclusief, zijn met elkaar verbonden en van elkaar afhankelijk. Samenleven in een biodiversiteit is ook ónze oorsprong.

Als wildlife-dierenarts kan ik echt iets betekenen voor wilde dieren en een actieve rol spelen in natuurbehoud. Ik ben al van zo ver gekomen, heb er al zoveel voor gedaan en ik zou toch niet opgeven? In een boekhandel zie ik het boek *Coach je leven* van Fiona Harrold liggen. Ik koop het en lees het kapot. De boodschap: zon-

der uit je comfortzone te komen, kún je geen groots en meeslepend leven leiden. Overal waar angst zit, zit groei. Juist doen waar je bang voor bent, maakt je leven interessant en pas dan valt er iets te leren. Als je angst voelt is dat een goede richtingaanwijzer voor groei. Dan weet je dat je op de goede weg zit.

Mijn twee angsten zijn duidelijk: het werken met extreem gevaarlijke dieren en verdovingsmiddelen. Daarnaast vind ik het als sociaal mens spannend om helemaal op mezelf aangewezen te zijn in een gevaarlijk, uitdagend land. Mijn liefde voor wilde dieren en de wens om wildlife-dierenarts te worden zijn echter vele malen groter dan deze angsten. Dan maar geen partner. Dan maar geen AOW en pensioen. Dan maar geen kinderen. Dan maar geen huis. Dan maar geen salaris of spaargeld. Dan maar geen zekerheden. Dat is allemaal prima.

Maar is dit je leven waard? Wat nou als je leven echt in gevaar komt? Ben je bereid om zwaargewond te raken of zelfs dood te gaan voor deze missie? Ja, dat ben ik, denk ik hardop. Strijden voor natuurbehoud is het belangrijkste wat ons mensen te doen staat in deze tijd van ons bestaan. Ik móét het gaan proberen en erop vertrouwen dat het lukt. Mocht ik gewond raken of doodgaan, dan is dat zo. Ik besluit om dit niet met vrienden of familie te delen. Als ik gewoon altijd zeg dat het goed met me gaat en dat alles veilig is, dan hoeft niemand zich zorgen te maken.

Hoe het begon

Een enorme snee maakt hij. Eerst door de huid, daarna door een spier en nog een spier. Opeens spuit een grote straal knalrood bloed midden in mijn gezicht. De lange man met opgestroopte mouwen pakt een enorme klem en plaatst hem waar het bloed vandaan komt. Het bloeden stopt meteen. Dan gaat hij met zijn arm de koe in. Zijn hele arm verdwijnt. En de koe staat rustig te herkauwen, alsof er niets aan de hand is. Dan stopt hij zijn andere arm erbij. Ook die verdwijnt helemaal in de koe. De man kreunt even. Opeens komt tussen zijn bebloede handen een grote roze bal uit het dier. Hij pakt het mesje dat op een groen lakentje op een strobaal ligt. Hiermee snijdt hij de bal in. Er steekt een wit klauwtje uit. En nog een. De man doet een kettinkje om elk pootje en geeft ze aan de boer. De boer trekt. De man maakt de snede wat groter. De klauwtjes worden zwart-witte pootjes. En dan valt er een prachtig kalf op het stro. Ze is nat. Meteen probeert ze haar kop op te tillen en ze flappert met haar oren. Een paar seconden later loeit ze. Ze leeft!

Vijf jaar oud ben ik, een verlegen meisje met blauwe twinkelingen en twee blonde staartjes. Mijn tweelingbroer en ik zijn bij tante Pleuni, de oudste zus van mijn moeder, en oom Jo op hun boerderij. Na het zien van dit spektakel wil ik maar twee dingen: veearts worden en keizersneden bij koeien doen. Ik ben ontzettend dol op

dieren. Op de boerderij ben ik in mijn element. Volledig op mijn gemak loop ik tussen de grote koeien. En dat, terwijl ik allesbehalve een dapper kind ben. Tijdens oud en nieuw durf ik uit angst voor vuurwerk niet eens naar buiten. Elke schoolvakantie logeer ik op de boerderij van tante Pleuni en oom Jo. Daar leer ik ponyrijden, kalfjes verzorgen en schapen verlossen. Af en toe verlos ik zelfs een koe. Als de dierenarts er is kijk ik vol bewondering toe. Nooit twijfel ik aan mijn wens om dierenarts te worden. Als ik niet op de boerderij ben, dan tel ik de dagen af.

Dit plattelandsleven staat in schril contrast met het nuchtere stadse mannengezin waarin ik opgroeï. Bijna elke dag van de week zijn we te vinden bij de twee sportverenigingen waar we alle vijf competitie spelen. De dichtstbijzijnde manege is te ver weg om in ons drukke programma te passen. Tot mijn teleurstelling wijst elke berekening die ik maak uit dat er geen ruimte is voor een paard in onze tuin. Langzaam word ik oud genoeg om te snappen dat meer dan één hond er niet in zit. Tijdens het huiswerk maken volg ik urenlang de spinnen in mijn kamer en ik kijk gefascineerd hoe ze vliegen in hun web vangen en vervolgens opeten. Als ik op mijn elfde jaar vier goudvissen van mijn vader krijg kan ik niet slapen van geluk. Met twee roodwangschildpadden groeit mijn veestapel. 's Avonds in bed fantaseer ik dat ik in de krakende houten twijfelaaar bij oom Jo en tante Pleuni lig. In gedachten ruik ik de geur van mest en kuilgras en hoor ik hoefgekletter, gemekker van schapen of het kalmerende geronk van de melkmachine onder mijn raam.

'Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg' en 'Wees tevreden met wat je hebt' zijn de motto's waarmee ik opgevoed ben. Vertrouwen en eigen verantwoordelijkheid vinden mijn ouders belangrijke waarden. Mijn twee broers en ik krijgen veel vrijheid en er wordt geen druk op ons gelegd. Als we maar goed in ons vel zitten. Mijn allergrootste wens is veearts worden in een Nederlands dorpje. In onze familie en vriendenkring heeft niemand gereisd, in de tropen gewoond of een meer dan normale interesse in wilde dieren. Mijn